

Spoorboekje 2026
Planning & Control cyclus

Bedrijfsvoeringsorganisatie Reinigingsdienst Waardlanden

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	2
1.1 Spoorboekje.....	2
2. Planning & Control	2
2.1 Wat is het?	2
2.2 Waarom doen we het?	2
2.3 Wettelijk kaders.....	3
2.4 Planning op hoofdlijnen	3
2.4.1 Algemeen	3
2.4.2 Bestuurlijke planning.....	4
3. P&C-producten.....	4
3.1 Kaderbrief 2027-2030	4
3.2 Jaarstukken 2025.....	5
3.3 Bestuursrapportage 2026 (eventueel incl. begrotingswijziging).....	6
3.4 Begroting 2027 (incl. meerjarenbegroting 2028-2030).....	6

1. Inleiding

1.1 Spoorboekje

In dit spoorboekje wordt op hoofdlijnen ingegaan op de Planning & Control cyclus (P&C-cyclus) voor het kalenderjaar 2026. De P&C-cyclus is een jaarlijks terugkerend ondersteunend proces voor zowel het bestuur, directie en management en ondersteunt de primaire processen in het sturen en beheersen van beleid en beheer en maakt daarbij de resultaten van dit proces inzichtelijk. De vastleggingen hiervan vindt plaats in de diverse P&C-producten zoals de kaderbrief, de begroting, de bestuursrapportage en de jaarstukken. In hoofdstuk 2 wordt de P&C-cyclus kort toegelicht: wat het is, waarom we het doen en aan welke wettelijke kaders we gehouden zijn. Tenslotte wordt een planning op hoofdlijnen gegeven. In hoofdstuk 3 worden de diverse P&C-producten kort beschreven, waarbij hun doel, de onderlinge relatie en hun plaats in de cyclus worden geduid.

Het doel van dit spoorboekje is om alle betrokkenen zowel inhoudelijk als procesmatig voor te bereiden op de P&C-producten die in 2026 moeten worden opgesteld. Door vooraf duidelijk af te stemmen wat de functie van de verschillende P&C-producten is en welke onderlinge relatie zij hebben, wordt verwarring voorkomen. Het spoorboekje is een intern document voor het bestuur, bedoeld voor communicatie over -en beheer van- de P&C-documenten.

De P&C-producten vereisen ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding, inclusief de zienswijzeprocedure. Om die reden wordt per product een planning opgesteld. Dit spoorboekje geeft per P&C-product op hoofdlijnen de planning voor de in het kalenderjaar 2026 op te stellen producten en op welke momenten zij voor besluitvorming moeten worden voorgelegd. Ter voorbereiding op de specifieke P&C-producten wordt, op het moment van de opstelling, een gedetailleerde planning opgesteld en gedeeld met de betrokkenen.

2. Planning & Control

2.1 Wat is het?

Planning & Control is: “Het geheel van activiteiten dat moet worden uitgevoerd om duidelijk te maken wat in een bepaalde periode moet gebeuren als uitkomst van een bestuurlijk proces (planning), de rapportage daarover en de benodigde bijsturing en uiteindelijke verantwoording over de behaalde resultaten aan het bestuur (control)”.

2.2 Waarom doen we het?

Planning (sturen) en control (verantwoording) vindt plaats op zowel strategisch, tactisch als operationeel niveau. Elk niveau heeft zijn eigen rollen, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. De P&C-cyclus is van essentieel belang om adequaat invulling te kunnen geven aan deze verantwoordelijkheden. Planning & control is daarbij dus geen doel op zich, maar een middel.

Daarnaast is Waardlanden wettelijk verplicht om bepaalde P&C-producten jaarlijks op te stellen en vast te stellen. In de volgende paragraaf wordt deze verplichting nader toegelicht.

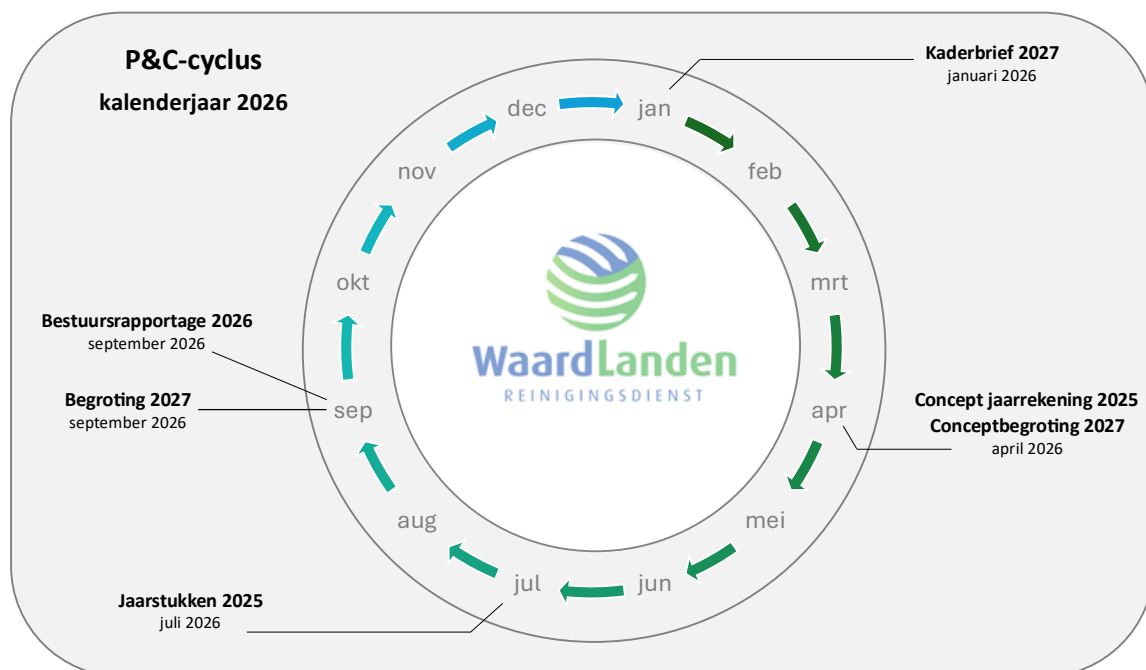
2.3 Wettelijk kaders

Waardlanden is gehouden aan de relevante bepalingen en voorschriften uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Reinigingsdienst Waardlanden, het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de financiële verordening van Reinigingsdienst Waardlanden. Volgens de Wet gemeenschappelijk regelingen is Waardlanden dan ook verplicht ieder jaar een begroting en een jaarrekening vast te stellen. In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) staat aan welke vormvereisten de begroting en de jaarrekening moeten voldoen. Over de overige P&C-documenten (kaderbrief en bestuursrapportage) heeft Waardlanden wel keuzemogelijkheden hoe hiermee om te gaan.

2.4 Planning op hoofdlijnen

2.4.1 Algemeen

Voor Waardlanden betekent de P&C-cyclus van een boekjaar in het kort het volgende. Voorafgaand aan het boekjaar wordt een kaderbrief opgesteld op basis waarvan vervolgens de begroting wordt opgesteld. Hierna volgt gedurende het boekjaar een bestuursrapportage en tenslotte wordt de cyclus na einde boekjaar in het daaropvolgende boekjaar afgesloten met de jaarstukken. De P&C-cyclus van een boekjaar bestrijkt dus meerdere kalenderjaren. Gedurende een kalenderjaar worden dan ook meerdere boekjaren in de P&C-cyclus behandeld. In onderstaande afbeelding is dit voor het kalenderjaar 2026 weergegeven.

In het kalenderjaar 2026 worden vanuit de P&C-cyclus dus de volgende producten behandeld:

- Kaderbrief 2027
- Conceptbegroting 2027 (wordt beschreven bij programmabegroting)
- Jaarstukken 2025
- Bestuursrapportage 2026 (incl. eventuele begrotingswijziging)
- Programmabegroting 2027 en meerjarenbegroting 2028-2030

2.4.2 Bestuurlijke planning

De bestuurlijke planning met betrekking tot de besluitvorming over de diverse P&C-producten in 2026 is als volgt.

Vergadering	Plannen en begroten	Sturen en beheersen	Verantwoording
11 feb 2026	Kaderbrief 2027-2030		
15 apr 2026	Conceptbegroting 2027		
08 jul 2026			Jaarstukken 2025
09 sept 2026	Begroting 2027-2030		
14 okt 2026		Bestuursrapportage 2026	

In het hoofdstuk hierna worden de diverse P&C-producten nader toegelicht.

3. P&C-producten

In dit hoofdstuk wordt een korte algemene beschrijving gegeven van de diverse P&C-producten en wordt de manier waarop zij zich tot elkaar verhouden, toegelicht. In chronologische volgorde worden de volgende producten behandeld: de kaderbrief 2027-2030, de jaarstukken 2025, de bestuursrapportage (over het eerste halfjaar van 2026) en de begroting 2027 (inclusief meerjarenbegroting 2028-2030). Per P&C-product wordt ingegaan op de functie, planning en eventuele specifieke aandachtspunten.

3.1 Kaderbrief 2027-2030

De kaderbrief 2027 wordt opgesteld ter voorbereiding op de begroting 2027 (inclusief de meerjarenbegroting 2028-2030) en vormt daarmee het startpunt van de P&C-cyclus voor het boekjaar 2027. In de kaderbrief worden de kaders geschetst voor de verwachte ontwikkelingen op het gebied van afval- en grondstoffeninzameling op middellange termijn, evenals de financiële uitgangspunten. Dit is het moment om nieuw beleid voor te stellen of heroverwegingen en intensiveringen van bestaand beleid aan te dragen, en deze financieel te vertalen.

In onderstaande tabel is de planning voor de kaderbrief 2027 op hoofdlijnen weergegeven.

Wanneer	Wie	Wat
dec 2025	Waardlanden	Kick-off
08 jan 2026	Budgethouders	Uiterlijke datum aanleveren teksten door budgethouders
09 jan 2026	Waardlanden	Samenstellen kaderbrief door IM gereed
13 jan 2026	MT	Bespreken kaderbrief in MT
27 jan 2026	Controllers	Bespreken in Controllersoverleg
29 jan 2026	CAO	Bespreken in Contactambtenarenoverleg (CAO)
04 feb 2026	Waardlanden	Versturen kaderbrief naar bestuur
11 feb 2026	Bestuur	Behandelen kaderbrief in vergadering

3.2 Jaarstukken 2025

De jaarstukken staan aan het einde van de cyclus en vormen het laatste en afsluitende P&C-product van het boekjaar. Voor de planning van het kalenderjaar 2026 dient dit product echter als één van de eerste P&C-documenten te worden opgepakt.

Waar de begroting een raming geeft van de baten en lasten, biedt het jaarverslag een overzicht van de realisatie van deze baten en lasten. Het jaarverslag is daarmee het document waarmee het bestuur verantwoording aflegt aan de deelnemende gemeenten over het gevoerde beleid en beheer in het afgelopen jaar. De analyse van de jaarstukken 2025 werkt corrigerend voor de begroting van het boekjaar 2027 (zie paragraaf 3.4 Begroting 2027 (incl. meerjarenbegroting 2028-2030)).

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag (dat de programmaverantwoording en de verplichte paragrafen bevat) en de jaarrekening (die de exploitatie, met baten en lasten, en de balans omvat). De jaarstukken moeten qua opbouw en inrichting gelijk zijn aan de begroting van dat boekjaar en dienen te voldoen aan de wet- en regelgeving, zoals vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Op basis van de wettelijke richtlijnen moeten de jaarstukken 2025 vóór 15 juli 2026 bij de provincie Zuid-Holland worden ingediend. In onderstaande tabel is de planning voor de Jaarstukken 2025 op hoofdlijnen weergegeven.

Wanneer	Wie	Wat
dec 2025	Waardlanden	Kick-off en delen detailplanning met betrokkenen
dec 2025	Waardlanden	Start (detailplanning) jaarstukken 2025
20 feb 2026	Waardlanden	Jaarrekening cijfermatig gereed en aanlevering aan MT
24 feb 2026	MT	Bespreken cijfermatige jaarrekening in MT
25 feb 2026	Budgethouders	Uiterlijke datum aanleveren teksten door budgethouders
04 mrt 2026	Waardlanden	Jaarstukken en dossier accountantscontrole gereed
10 mrt 2026	MT	Bespreken concept jaarstukken in MT
23 mrt 2026	Accountant	Start accountantscontrole (1 week)
24 mrt 2026	Controllers	Bespreken concept jaarstukken in Controllersoverleg
26 mrt 2026	CAO	Bespreken concept jaarstukken in Contactambtenarenoverleg (CAO)
01 apr 2026	Waardlanden	Versturen concept jaarstukken aan bestuur voor vergadering 15 april 2026
15 apr 2026	Bestuur	1e vaststelling jaarstukken 2025 door het bestuur
15 apr 2026	Bestuur	Bestuur stuurt de concept jaarstukken 15 april voor zienswijze aan de raden
26 mei 2026	Waardlanden	Jaarstukken gereed
02 jun 2026	MT	Bespreken jaarstukken in MT
16 jun 2026	Controllers	Bespreken jaarstukken in Controllersoverleg
18 jun 2026	CAO	Bespreken jaarstukken in Contactambtenarenoverleg (CAO)
24 jun 2026	Waardlanden	Versturen jaarstukken voor bestuursvergadering 8 juli 2026
01 jul 2026	Gemeenten	Einde zienswijzentermijn
07 jul 2026	Waardlanden	Reactie op zienswijzen
08 jul 2026	Bestuur	Vaststellen jaarstukken 2025 in vergadering
15 jul 2026	Bestuur	Verzenden vastgestelde jaarstukken 2025 aan provincie Zuid-Holland

3.3 Bestuursrapportage 2026 (eventueel incl. begrotingswijziging)

De bestuursrapportage biedt inzicht in de uitvoering van het beleid en de realisatie van de beoogde effecten, zoals vastgelegd in de begroting 2026. De peildatum van de bestuursrapportage is 1 juli 2026, en de rapportage behandelt de (te verwachten) afwijkingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2026. De rapportage is zowel inhoudelijk (beleidsmatig) als financieel van aard en heeft als doel het faciliteren van tussentijdse bijsturing door het bestuur.

Op het moment dat de bestuursrapportage wordt opgesteld, zijn de jaarstukken van het voorafgaande boekjaar afgerond. Een onderdeel van de jaarafsluiting is een analyse van het resultaat. Deze analyse kan aanleiding geven tot noodzakelijke budgetaanpassingen voor het lopende boekjaar. Daarnaast kunnen interne en externe ontwikkelingen invloed hebben op het beleid en/of de financiële positie, wat kan leiden tot aanpassingen in de begroting. Indien nodig, kan gelijktijdig met de bestuursrapportage een begrotingswijziging voor het lopende boekjaar worden ingediend.

Als uit de analyse van de jaarstukken blijkt dat aanpassingen met een meerjarig karakter noodzakelijk zijn, worden deze structureel doorgevoerd in de meerjarenbegroting.

In onderstaande tabel is de planning voor de bestuursrapportage 2026 op hoofdlijnen weergegeven.

Wanneer	Wie	Wat
22 jun 2026	Waardlanden	Kick-off en delen detailplanning met betrokkenen
17 jul 2026	Waardlanden	Afronding financiële rapportage door IM
07 aug 2026	Budgethouders	Uiterlijke datum aanleveren teksten door budgethouders
26 aug 2026	Waardlanden	Samenstellen bestuursrapportage door IM gereed
08 sep 2026	MT	Bespreken bestuursrapportage in MT van 8 september
22 sept 2026	Controllers	Bespreken in Controllersoverleg 22 september
24 sept 2026	CAO	Bespreken in Contactambtenarenoverleg (CAO) op 24 september
30 sept 2026	Waardlanden	Versturen stukken voor bestuursvergadering van 14 oktober
14 okt 2026	Bestuur	Vaststellen bestuursrapportage (en evt. begrotingswijziging) in vergadering

3.4 Begroting 2027 (incl. meerjarenbegroting 2028-2030)

Tegelijk met het opstellen van de jaarstukken 2025 wordt begonnen met het ambtelijk opstellen van de begroting 2027 (inclusief de meerjarenbegroting 2028-2030). De begroting is het document waarin de afspraken uit de kaderbrief definitief worden vastgelegd en financieel worden vertaald. De begroting stelt het bestuur en de deelnemers in staat kaders te stellen en te sturen op hoofdlijnen. De begroting presenteert de financiële vertaling van de ambities van het bestuur voor het eerstvolgende jaar. Hierbij worden de zogenaamde drie W-vragen beantwoord: “Wat willen we bereiken”, “Wat gaan we daarvoor doen” en “Wat mag het kosten?”. Bij de financiële verantwoording (“Wat heeft het gekost?”) is met name de transparantie belangrijk. Dit wordt bereikt door de cijfers in de verschillende P&C-documenten op elkaar te laten aansluiten.

De begroting 2027 is gebaseerd op de begrotingscijfers uit de meerjarenbegroting 2027-2029. Structurele effecten die blijken uit de jaarstukken 2025 worden (indien tijdig beschikbaar) verwerkt. In de kaderbrief 2027 (opgesteld in december 2025) zijn de te verwachte ontwikkelingen op het gebied van afval- en grondstoffeninzameling op middellange termijn geduïd. Deze worden financieel vertaald in de begroting 2027.

De begroting bestaat uit 2 delen: de beleidsbegroting, met daarin het programmaplan en de paragrafen (Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Onderhoud kapitaalgoederen, Financiering, Bedrijfsvoering, Wet open overheid (Woo) en Verbonden partijen), en de financiële begroting, die een overzicht van baten en lasten bevat, evenals een uiteenzetting van de financiële positie.

Na het opstellen van de conceptbegroting wordt deze ter zienswijze aangeboden aan de deelnemende gemeenten. De zienswijzen van de gemeenten worden beantwoord en eventueel verwerkt. Vervolgens wordt de (aangepaste) begroting ter behandeling en vaststelling voorgelegd aan het bestuur. Met het vaststellen van de begroting wordt goedkeuring verleend voor de uitvoering van de plannen en de inzet van de geraamde middelen (de kaderstellende functie, autorisatiefunctie en allocatiefunctie van de begroting).

De begroting 2027 dient, op grond van de wettelijke richtlijnen, vóór 15 september 2026 bij de provincie Zuid-Holland te worden ingediend. In onderstaande tabel wordt de planning voor de begroting 2027 op hoofdlijnen weergegeven.

Wanneer	Wie	Wat
dec 2025	Waardlanden	Kick-off en delen detailplanning met betrokkenen
dec 2025	Waardlanden	Start detailplanning (zie tab detailplanning begroting)
05 jan 2026	Waardlanden	Start gesprekken met budgethouders
09 feb 2026	Waardlanden	Cijfermatige begroting 2027 gereed
10 feb 2026	MT	Bespreken cijfermatige begroting in MT
12-19 feb 2026	Budgethouders	Week van de begroting – teksten gereed (ntb week 7 of week 8)
24 feb 2026	MT	Evt. behandelen conceptbegroting in MT
05 mrt 2026	Waardlanden	Evt. verwerken aanpassingen en afronden conceptbegroting 2027
10 mrt 2026	MT	Behandelen conceptbegroting in MT
24 mrt 2026	Controllers	Bespreken in Controlleroverleg van 24 maart
26 mrt 2026	CAO	Bespreken in Contactambtenarenoverleg (CAO) van 26 maart
01 apr 2026	Waardlanden	Versturen conceptbegroting aan bestuur voor vergadering 15 april
15 apr 2026	Bestuur	Vaststellen conceptbegroting 2027 in vergadering van 15 april
30 apr 2026	Bestuur	Bestuur stuurt de conceptbegroting uiterlijk 30 april voor zienswijze aan de raden
24 jul 2026	Gemeenten	Einde zienswijzentermijn 12 weken
26 aug 2026	Waardlanden	Verwerken eventuele aanpassingen nav zienswijzen
26 aug 2026	Waardlanden	Verzenden definitieve begroting 2027 (incl. meerjarenbegroting 2028-2030) aan het bestuur.
26 aug 2026	Bestuur	Uiterlijke datum reactie op zienswijzentermijn
09 sept 2026	Bestuur	Behandelen zienswijzen begroting door het bestuur in vergadering
09 sept 2026	Bestuur	Vaststellen begroting in bestuursvergadering van 9 september
15 sept 2026	Bestuur	Verzenden vastgestelde begroting 2027 aan provincie Zuid-Holland